

De Statu
C O L L A T I O N I S
Hebraicorum Codicum MStorum
V E T E R I S T E S T A M E N T I

(finito Anno 1765)

S E X abhinc Annis institutæ

A

BENJAMINO KENNICOTT S.T.P.

REGIÆ SOCIETATIS Socio;

Et Socio COLLEGII EXONIENSIS,

O X O N I I.

M D C C L X V.

PECUNIÆ, in Hoc Opus SUBSCRIPTÆ,
tradi possint cuivis ex sequentibus Bibliopolis:
Rivington, Payne, Doddsley, Fletcher; L O N D I N I.

SEXTO jam anno ab incepta Sacrorum Codicum MStorum Hebræorum Collatione fere elapso, eo me officio teneri puto, ut summâ grati animi voluntate agnoscam eos honores et incitamenta, quibus huc usque in Operis hujusce progressu fui insignitus. Dumque quibus possum verbis exprimere conor, quantum ex animo profiteor, quam insolito officii vinculo obstrictus sum; primum erga S. MAJESTATEM BRITANNICAM, deinde erga Illustria illa SODALITIA, et VIROS doctos pariter et insignes, qui Opus a me susceptum Patrocinio suo ornare non dedignantur: indicabo simul, pro more, quos in eo promovendo feci hoc anno progressus, ut iis aliquatenus satisfaciam, qui, hac in re bono publico consulentes, nomina sua prompte subscripserunt.

Nactus unius et alterius anni in hoc arduo et operoso suscepto experientiam, inter necessaria et hoc duxi, Patronos meos certiores facere, quantum temporis ad suscepti consummationem ex verosimili postularetur. Ideoque, factò quam potui accuratissimo examine, eos edocui, forsq, ut codicum nostrorum, unâque nonnullorum ex optimis peregrinis, Collatio intra *Decem Annorum* intervallum finem haberet.

Lætus jam hanc meam opinionem iterum confirmo. Puto enim fore, ut intra *quatuor* hos annos proxime sequentes (si modo meâ permiserit valetudo) conferantur non modo codices Hebræi, quotquot in Britannia et Hibernia antea reperti sunt, sed alii insuper *quinque*: unus, in bibliotheca *Societatis Regiæ*; alter (tota Biblia complectens) nuper a *Solomone Da Costa* Armigero coemptus; duo *Dublinenses* (quorum alter ipsius est *Universitatis*, alter ad bibliothecam Archiepiscopalem *Sti Sepulchri* pertinet) et horum utriusque notitiam benigne mecum communicavit Professor *Sullivan*; et quintus, codex pretiosus, tota Biblia complectens, in Syria exaratus, meisque sumptibus Venetiis a Viro Reverendo Dom. *Mordaunt* redemptus, cujus operâ tuto ad me abhinc fere integrum annum advectus est.

Quæ hoc anno facta est domi Collatio, circa Septem codices MStos versata est, tomis Undecim comprehensos; qui facti sunt numero Tredecim, accedentibus Duobus tomis (in folio ut loquuntur exaratis) qui alterius MSti partem complectuntur: atque hi septem (ut de altero illo adhuc imperfecto nihil dicam) faciunt, ut MSti codices nostri huc usque collati nu-

méro sint **QUINQUAGINTA** et **SEPTEM**. Inter codices hos jam collatos sunt Septem, qui tota continent Biblia; ideoque plures versiculos complecti possunt hi Septem, quam codices alii Viginti forsan seu Triginta. Addendum est insuper, versiculorum in codicibus jam collatis comprehensorum numerum aggregatum majorem habere rationem ad reliquos, qui conferendi supersunt, versiculos, quam habent sex anni jam elapsi ad reliquos, qui supersunt, quatuor. Id tamen Patroni mei persuasum habeant, operam me daturum, non ut secundum hanc meam annorum supputationem terminetur collatio mea, vel ut Opus hoc moris haud necessariis protrahatur (neque enim quisquam ardentiori, quam ego ipse, studio ad metam assequendam anhelat, partim tædio quod tamdiu expertus sum inductus, partim de utilitate ex Opere hoc redundaturâ firmiter persuasus) sed ut summâ celeritate, quatenus justâ cum accuratione congruit, ad finem perducantur Operis reliquiæ. Siquidem quod mihi temporis suppetit, fere totum dicatur, tum officio mei ipsius exequendo in MStis parandis, assignandis et conferendis; tum aliis viris simul occupandis, quorum utor auxilio, et quotquot totius negotii cura et inspectio admittit; tum denique commercio epistolari promovendo, eo consilio, ut optimorum, qui in longinquis regionibus reperiendi sunt, codicum Collationes, magnis licet sumptibus, comparentur.

Postquam in hoc meo instituto Opere aliquos annos progressus essem, compertum habui, non modo multas in MStis repertas variationes magni esse momenti, sed etiam omnes simul sumptas adeo numerosas fore, ut Methodus quædam necessario excogitanda esset pariter singularis, ac singularis illa quæ methodum postulavit occasio; scilicet omnium harum variationum, sua juxta capita et versiculos, justâ et minime impedita distributio. Superiore itaque anno in manus assumpsi, et hoc anno absolvi, fecique ut in 30 tomis (in folio) compingeretur (iisque interfoliatis) Bibliorum Hebræorum exemplar, typis impressum; agglutinatis, super chartam puram, versiculis in quaque pagina duobus: vacuo nempe spatio singulos infra versiculos relicto, ad accipiendas Variationes omnes ad suos versiculos pertinentes, ibidem separatim et distincte inferendas; idque juxta ordinem MStorum numericum, postquam in catalogum redacti fuerint et numerati, in Prolegomenis a me Operi

integro præfigendis. At caveat lector, ne ex hoc exemplari, in proprios usus concinnato, judicium ferat de numero Tomorum, qui posthac ex instituta mea Collatione conficiendi sunt et typis mandandi. Quanquam enim, finitâ tandem collatione, duo aut tres Tomi (in folio) totum opus complecteretur; nec in hoc meo exemplari interfoliato vel dimidium spatii vacui occupatum foret, vel variationibus, vel erroribus hinc inde corrigendis: attamen, cum pauci quidam versiculi totum hoc spatium postulabunt, nec adhuc dignosci potest quinam sint illi ipsi versiculi; necesse habui spatium satis magnum ubique seponere.

Quod attinet ad Collationum *transcripta exemplaria*, hoc anno perfecta, et deinceps (juxta Delegatorum Preli in hac Universitate edictum) in bibliothecâ Bodleianâ deposita; illis, numero scilicet 44, jam olim a me traditis, accedunt 17 exemplaria, ex nostrorum codicum Collationibus transcripta. Inter 44 numerabantur 4, ex peregrinis iis MStis descripta, qui huc transmissi fuerant, eum in finem ut a me ipso de iis institueretur examinatio. Ad 40 itaque si accedant 17; constabit omnes, quæcunque MStorum nostrorum hætenus factæ sunt Collationes, esse nunc transcriptas. Ad meliorem insuper conservationem earum Collationum, quæ in aliis Europæ regionibus (in hujusce Operis usus) factæ fuerunt; illarum quoque transcripta exemplaria, numero 17, in bibliotheca Bodleiana jam deposita sunt. Notandum denique, quod codices MSti, qui, in usus meos, tum jamdudum fuerunt collati, tum etiamnum conferuntur, in Regionibus transmarinis, inter SEXAGINTA et SEPTUAGINTA numero æstimantur.

Dum codicum MStorum hoc modo progredieretur Collatio; arbitrati sunt nonnulli, non abs re fore, si *impressas* quoque editiones (habitâ ratione temporis) liceret uti atque inter se conferre. Et quanquam fieri nullo modo posset, ut omnes hæc editiones, nisi in locis selectis, compararem; necesse tamen habui, ut editionem *Van der Hooght* (quam in Opere hoc Biblico quasi normam constitui) cum *Michaelis* editione conferrem, *Halæ* impressâ, anno 1720: in hac etenim editione extant variationes, jam olim collectæ ex Bibliis impressis *Bombergi*, *Buxtorfii*, *Stephani*, ex *Antverp.* et *Londinen. Polyglottis*, aliisque editionibus; quemadmodum in *Michaelis* Præfatione

(pag. 4 et 5) traditum legimus. Ut hujusce saltem Collationis, typis impressæ, utilitas in præsens hoc institutum redundaret; inter integrum textum *Michaelis* et *Van der Hooght* facta est comparatio, ejusque transcriptum exemplar in bibliotheca Bodleiana deponitur.

Unum insuper, de domestico Operis mei statu, dicendum restat. Fieri non potest, quin lector quisque eruditus observaverit, diversa nonnullorum Capitum in diversis editionibus exordia multum molestiæ attulisse iis, quibus ad versiculos Bibliorum Hebræorum se referendi necessitas imposita esset. Ad hæc itaque incommoda in posterum amovenda a Textu Hebræo, per me facta jam fuit collatio exordiorum Capitum omnium, in tribus *V. Hooght*, *Michaelis*, et *Polyglott. Lond.* editionibus expressorum: cujus etiam Collationis transcriptum exemplar, unà cum cæteris prius memoratis, nunc est depositum.

Quod ad Collationes eas attinet quæ, currente hoc anno, in aliis Regionibus et finitæ sunt et inchoatæ; primo commemorabo, quam honorifice me compellavit, missâ alterâ Epistolâ, Excellentissimus *Baro de BERNSTORFF*, AUGUSTISSIMO DANIÆ REGI Secretarius ad Actus Publicos Primarius. Cumque ultimæ negotiorum meorum enarrationi præcipuo erat ornamento prior illa, quæ ad me missa est, Excellentissimi Baronis Epistola; pergratum faciam omnibus Operis mei Patronis, si nunc accuratum posterioris hujusce Epistolæ protulerim exemplar.

Reverend Sir,

Having received last September your Letter of August the 14th, and some while after, about the end of October, the Parcel mentioned therein, containing those Books and Pamphlets You had been so kind as to send hither, and for which I beg You will accept of my sincere Acknowledgments, the Season was then too far advanced, and the short Winter-Days were thought too inconvenient for making, conformably to your Wishes, Sir, a Beginning with the intended Collation of our Manuscripts. The necessary Measures were taken however, even during that Interval, in order to proceed to the same this Spring, without any further Loss of Time; and it is now that, with the Almighty's Help, the Work is taking in hand. It will be carefully conducted under the Inspection of the Rev. D. D. Holm, Rosenstand-Goisce, and Cramer, Professors of Divinity here, and more particu-

larly under that of Mr Kall, Professor of the Oriental Languages. All the abovesaid MSS have actually been delivered last Week by the King's Orders to these Gentlemen, who, each of them employing several skilful and diligent Subjects, are in hopes to see a great deal of the Collation finished this Year; and when the whole is compleated, You may depend upon its being transmitted to You without the least Delay. I cannot doubt but the Collators will endeavour, by applying themselves to their Task with the utmost Care and Fidelity, to shew themselves worthy of the Trust reposed in them. Meanwhile I have been honoured by your second Letter of February the 14th. Your Annual Accounts of 1763 and 1764 have been duly laid before His Majesty. It affords me a real Pleasure to be able to acquaint You, Rev^d. Sir, with their having met with a very gracious Reception. Wishing You with all my Heart the best of Successes to your most laudable Undertaking, I am with great Truth and distinguished Esteem, Reverend Sir,

Your most obedient humble Servant,

COPENHAGEN;
March the 19th, 1765.

BERNSTORFF.

BEROLINI, in bibliotheca Regia, servatur codex MStus, Biblia Hebræa in 4 tomis amplis complectens, cujus instituitur collatio; et primi tomi collationem ex Professore *Murfinna* jam accepi. In eadem bibliotheca servantur Biblia Hebræa (8vo.) typis impressa; exemplar plus annis viginti antiquius Bibliis Hebræis quibuscunque impressis, apud Britannos adhuc cognitis. Hic liber, idem ipse ex quo Versionem suam hausit LUTHERUS, plusquam sexcenta continet verba ab exemplaribus per ultimos centum annos impressis variantia. Plenam itaque ac integram ipsius Collationem petii, a Professore *Schultze* faciendam; cui obstrictum me teneo ob accuratam pretiosi hujus exemplaris notitiam: cujus etiam eruditi Professoris in hunc ipsum librum Dissertationem cito gratus agnosceat Orbis Literatus. Sed ob ea, quæ *Berolini* accepi beneficia, præcipuas (ut par est) ago gratias Domino SACK, Viro Reverendo Doctissimoque, et AUGUSTISSIMO BORUSSIÆ REGI primo a Sacris. Vir hic celeberrimus, et ardenti erga me voluntate incitatus, cum multa mecum perutilia communicavit, atque de proprio non pauca expendit, hoc demum cumuli loco adjecit, ut has expensas, *Subscriptæ Pecuniæ nomine*, Operi meo munificenter condonavit,

ERFURTI servantur MSti codices Hebræi, qui in usum Editionis *Michaelis* supradictæ olim sunt collati; quorum de Lectionibus Variantibus necesse habeo sequentia animadvertere. Cum sæpenumero non sine admiratione vidissem, Variantes Lectiones fere omnes, ex MStis his Erfurtensibus in hoc Michaelis exemplari insertas, et nullius esse momenti et perpaucas, præ iis quæ in omnibus fere aliis MStis Hebræis repertæ sunt; vehementer suspicatus sum, Variationes Erfurtenses non esse in hoc exemplari impresso exhibitas ut decuit: easque præsertim, quæ magni erant ponderis, fuisse vel non excerptas ex MStis, vel in impresso libro omittas. De qua mea suspitione cum amicus meus jure optimo celebratus *Professor* MICHAELIS, *Academiae Goettingensis* ornamentum, audivisset; et cum certior factus esset, me duo præsertim loca selegisse, in quibus periculum vellem faciendum; ex scrutationibus rite factis intellexit, *Erfurtenses* codices multas habere Lectiones Variantes prorsus ineditas, atque eas speciatim quas ipse prius indigitaveram: in cuius rei testimonium chirographa duo (de duabus Variis Lectionibus) sigillis insuper *Erfurti* obsignata, benignissime ad me misit. Rogavi itaque, ut horum codicum MStorum, propriis mei ipsius sumptibus, fiat de novo fidelis omnino et cunctas Variationes exprimens Collatio: Nec dubito, quin futura ea Collatio in Operis mei laudem et honorem non minus cessura sit, quam in opprobrium Collationum omnium ex MStis Hebræis faciendarum verti posset præterita ista & mutila repræsentatio.

VINDOBONÆ, in bibliotheca Imperiali, extat codex MStus, Biblia tota complectens, in nullo catalogo typis impresso repertiundus; cuius collationem in usum meum perfecit doctissimus *Aloysius de Sonnenfels*: et collationem hanc ad me diligentissime mittendam curavit Excellentissimus VICE-COMES STORMONT, Regis Britannici ad Curiam Vindobonæ Imperialem Legatus Extraordinarius.

Est etiam COLONIÆ UBIORUM, qui tota Biblia continet, codex MStus; cuius jam nunc, me rogante, instituitur collatio; quam quidem permissionem grato animo acceptam refero Viro Reverendo Doctori HILLESHEIM, Collegii istius Rectori: qui mecum, pro sua humanitate, et MSti ipsius notitiam accuratam, et characteris quo exaratur *fac simile* communicavit.

FLORENTIÆ nuper ad umbilicum perducta est, curantibus doctissimis Viris *Berretta* et *Bartoli*, collatio codicis MSti Biblia tota continentis: quam secum benignissime huc attulit, rogatu Excellentissimi Dom. HORATIO MANN *Baronetti*, Reverendus Dom. *Hamilton*; qui insuper secum transvexit in Angliam variationes, ex 2do et 3tio codicum Heb. in *Ambrosiana* bibliotheca MEDIOLANI ab Erudito Professore *A Porta* collectas.

ROMÆ, Vir Doctus *Constantius* negotium illud, quod ei commiseram, sedulo perfecit; scilicet, ut codicum MStorum 17, ex quibus 12 in bibliotheca Vaticana conservantur, collationem fusciperet. Horum MStorum usus ut mihi permetteretur effecit benevolentia Celeb. Præfectorum bibliothecarum *Angelicae*, *Barberinae*, ac Collegii *Maronitarum de Urbe*; quibus omnibus sinceras ago gratias. Summopere tamen memet esse obstrictum bonitati et patrocinio, quibus me et Opus meum cohonestare voluit Eminentissimus CARDINALIS ALBANUS, gratissimus agnosco. Patronos igitur meos certiores facio, PRINCEPEM Illum, qui nunc bibliothecæ Vaticanæ *Protektoris* nomine præest, Eminentissimo CARDINALI PASSIONEIO, tum quoad provinciam ejus, tum etiam adorem in Opero meo promovendo, successisse. In primâ, quæ ad me ab Eminentissimo Cardinale data est epistolâ, hæc addere non dedignatus est --- *Et voyant jusqu'ou vous avez en si peu de tems avancé un Ouvrage si fraieux et penible, je ne puis si non vous feliciter de tout mon cœur de l'heureux succès d'une enterprije, qui rendra votre nom immortel à la posterité plus reculée, et dont la Republique le Lettres tirera tant de profit et de lumieres.* Et post aliquod temporis intervallum, cum ab Eo rogarem, ut MStorum Vaticanorum secundâ vice institueretur collatio; *Cardinalis-Librarius* verbis hisce humanissimis respondit: quas Literas (omissis iis a Cardinale PASSIONEIO ad me datis) huic loco inferam.

Quas ad me dedisti humanissimas Literas calendis Decembris, accepi Vir clar. et quam moleste ab iis intellexi te gravi correptum morbo in discrimine fuisse, tantundem ex animo gratulor te plene convaluisse. Medicorum autem, quorum operâ ereptus es, consilium amplexantis velim, temperando nimirum a literariis laboribus, ne nimius in illis ardor valetudini tuæ officiat; quantum enim literariæ Reipublicæ ut insigne Opus tuum vulgetur, tantundem mea interest ut diu vivas incolumis. Jus erit Professori Constantio t. t. co-

dicum collationem instituere, quot Vaticana Bibliotheca complectitur; illique tradam codicum indicem, quem misisti, ut illos quantocius scrutetur. Quod me jussis honestes tuis, idque ut crebro facias, oro: Deumque O. M. enixe rogo, Te ad seros annos servet incolumem.

Romæ, 7 Cal. Feb. 1763.

ALEXAND. Card. ALBANUS.

PARISIIS quos nuper fecerint Collatores progressus, nondum ad me accurate delatum est; defuncto jam insigni illo Operis Fautore, et Amico meo sternuo, doctissimo dignissimoque Sorbonæ Bibliothecario, Professore LADVOCAT. Sed hanc licet jam jacturam cum dolore expertus, non dubito quin magnis subsidiis me juvaturi sint Parisienses. Cum enim magnopere in votis haberem, ut ex optimis bibliothecæ Regiæ MStis quorundam in usus meos institueretur collatio; hoc anno ad Excellentissimum Comitem De HERTFORD, ab Augustissimo Britanniae Rege Legatum Extraordinarium, me recepi; qui statim veniam pro me impetravit: de qua et humanissime certior me fecit, atque insuper Excellentissimi Comitis De S. FLORENTIN Literas adjecit. Gratias etiam, quas possum maximas, habeo Excellentissimo Duci De NIVERNOS; cui a REGE CHRISTIANISSIMO impetravit simul ut codicum bibliothecæ Regiæ usus mihi concederetur, et REGI suo Annuum Operis mei Statum in manus tradidit. Secunda, quæ ad me pro summa sua humanitate ab Excellentissimo Duce missa fuit, Epistola, Patronos meos simul docebit, quo honore sum affectus, a Duce ipso, bonarum Literarum tum Ornamento tum Patrono, atque etiam quo favore dignatus est Annuum illud Operis mei Statum accipere REX Ille CELSISSIMUS et POTENTISSIMUS.

Je n'ay pas manqué de remettre adjourd'huy au Roy, Monsieur, un Exemplaire du compte que vous avés rendu cette année des progrès de votre ouvrage. S. Majesté a reçu ce présent avec plaisir, et m'a chargé de vous le témoigner. J'ay remis aussi a M. de S. Florentin l'exemplaire que vous m' avés adressé pour luy. Ce Ministre concourra bien volontiers a tout ce qui pourra accélérer la confection d'un si important ouvrage. Je souhaite, Monsieur, avoir réussi par mon Zele a executer vos ordres a vous donner une nouvelle preuve de mon dévouement sincère, et de tous les sentiments avec lesquels j'ay l'honneur d'être tres parfaitement, Monsieur, votre tres humble et tres obeissant Serviteur,

A Paris, le 3 Mar. 1765.

LE DUC DE NIVERNOS.

In postremo Operis mei Statu facta est a me mentio Beneficii, quo *Doctissima* MANHEMII *Academia* honorifice adstrictus sum. Addere nunc libet, idque animo gratissimo, Favorem, quo me honestavit Ipse ELECTOR PALATINUS; SERENISSIMO quippe PRINCIPE voluntatem suam significante, impetrata fuit, et nuper mecum communicata, codicis MSti MOGUNTIAE asservati accurata notitia, doctissimi *Goldbagen* labore confecta. Hanc notitiam ad me misit Vir mihi prorsus amicissimus Dominus D' HAROLD, Serenissimi Electoris *Cubicularius*. Huic illud etiam debeo, quod Epistolam humanissimam ab illustri Domino *Schmidtz* (MARGRAVIO De BADEN DURLAC a Consiliis) datam, ad me perbenigne transmisit; quæ epistola ad duos spectat codices MStos, egregii nominis, in Celsissimi MARGRAVII bibliotheca servatos.

Postremò, in enumeratione eorum, quæ currente hoc anno expertus sum Beneficiorum, tum codices multos conferendo, tum plures alios inquirendo, et Operis mei causâ collationes impetrando; promptissimo animo a me agnoscenda est gratia illa, quâ me dignatus est *Excellentissimus* et *Honoratissimus* JOSEPHUS YORKE *Eques*, a Rege Britannico HAGÆ COMITUM Legatus Extraordinarius; quatenus ad quosdam magni pretii codices MStos, *Ultrajecti* servatos, spectat.

Acceptis a me tot tantisque et tam insolitis beneficiis, conandum certe mihi pro virili est, ut Opus a me susceptum omnibus numeris absolvam, et Fautoribus ejus quibuscunque satisfaciam. Cumque eorum *nonnulli*, currente hoc anno, duas res mihi significarunt, utrasque hoc in loco breviter attingam. Aiunt itaque, me Fautoribus, qui jam nomina sua subscribendo profitentur, rem pergratam facturum, aliosque etiam ut subscribant inducturum, si modo *Specimen* aliquod identidem typis mandarem; ad indicandum, variantibus lectionibus in apertum prolatis, quanta futura sit operis mei Utilitas. Sed liceat mihi illud animadvertere, nempe fieri non posse, ut justum aliquod alicujus Bibliorum partis Specimen in præsentī edatur; quippe cum quotidie novis collationum accessionibus cumuletur singula Bibliorum pars. Addam etiam, me jamdudum in lucem edidisse Variantium hujusmodi Lectionum exempla plusquam TRECENTA; quorum multa tanti sunt momenti, ut quibus illa non persuadeant, ii ne a *Trecentis* quidem aliis persua-

dendi sint. Quod ad eos attinet, quibus antea persuasum fuit, magni interfuisse ut Opus hocce susciperetur; iidem, ni fallor, non possunt non arbitrari, dignum esse quod et absolvatur et in lucem edatur.

Alterum, hoc anno mihi significatum, est huiusmodi. Cum Pecuniarum in hoc Opus expensarum nullus subductis rationibus calculus in publicum prolatus sit quotannis; Susceptum hoc, inquirunt, aut nullis aut exiguis saltem sumptibus ad finem forsitan perducitur. Primum respondetur, me nullo modo postulare, ut Pecunias suas mihi committat quisquam, qui de justa earum Applicatione ullam in se admittat dubitationem. Deinde hoc unum liceat adjicere, Pecunias a me, hoc unico anno, ad hoc Opus promovendum, expensas (ut de MStis illis nihil dicam, de quibus conferendis in exteris regionibus jamdudum pactus sum) ad plus quam SEXCENTAS LIBRAS monetæ Anglicæ excurrere; quarum pars maxima fixâ ratâque æstimatione quotannis solvitur,

Annum hunc Statum nunc claudam parte quadam Elogii, in OPUS meum ejusque PATRONOS prolati; ex Oratione sumpti, quam publicè nuper habuit HALÆ SAXONUM Vir Reverendus et Eruditissimus J. S. SEMLER, in Celeberrimâ istâ Academia S. S. Theologiæ Professor.

Cum amplissima illa exornandi Hebraici codicis provincia, quam Celeb. Kennicotum apud Anglos, primum rite, melioribus certe auspiciis quam ante ipsum quenquam, suscepisse scimus, non solum eorum omnium excipiat publicis plausibus, qui in Romana Ecclesia liberali eruditioni non obscure favere videntur, sed etiam deditissimis studiis ultro promoveatur: dubitari non potest, nec inter nos defuturos, qui tantæ et tam præclaræ rei successus prosperos, votis ominibusque lætis, publice privatimque adjutum eant.---Jam vel inter eos, quibus litterarum sacrarum disciplina traditur, gratulari sibi solet, quotus quisque est erectioris ingenii; quod hæc vivendo tempora attigerit, quibus Publicum quasi Signum erectum est, ad bene sperandum de amplificanda Hebraici codicis dignitate.---Equidem varie affici soleo, cum luculentissima illa studia cogito, quæ in Anglia, beata pluribus nominibus Insula, publice privatimque ingenti contentione ad hanc causam promovendam conferuntur. REGIS illius Augustissimi splendidissimam munificentiam facile nobis fingimus: scimus enim Angliæ

Regem esse. ACADEMIARUM Britanniae utriusque illustrem ac venustum consensum, in adjuvando Kennicotti proposito, quis non admiretur? TRES Academiae omnes lubentissime votis ejus occurrunt. Ibi Reverendissimi ARCHIEPISCOPI liberalissime condicunt sumtus. Nobilissimi PRINCIPES, Honoratissimi COMITES, ultro conferunt. Reverendorum EPISCOPORUM et DECANORUM existit fausta concordia. BARONES, ARMIGERI, privati adeo Religionis ADMINISTRI, numero longo in societatem hanc coeunt.

Fortunatos, felices ibi eruditos!

T E S T I M O N I U M.

QUANDOQUIDEM Preli Oxoniensis Curatoribus, qui mense Januario anni 1760, ad promovendam Hebraicorum Codicum Manuscriptorum Collationem a Doctore Kennicott institutam, pecunias subscripserunt, decernere visum est, Subscriptionem quotannis continuatam fore, si exhibuerit Doctor Kennicott scriptum a Regio Hebraicae Linguae Professore testimonium, significans factum esse, se judice, in eo Opere, idoneum, anno praecedente, progressum; et quandoquidem iisdem visum est Curatoribus, et Academiae Cantabrigiensi, ineunte anno 1763, Subscriptionem suam renovare, eadem sc. conditione, si exhibitum fuerit testimonium a me scriptum; cujusmodi a me testimonium nunc petatum est: ego infra scriptus per praesentes testor (ut certiores fiant de industria Doctoris Kennicott praedictae Academiae, alique Patroni, qui ad Opus hoc promovendum pecunias suas subscripserunt) Collationes sexto anno ab eo factas coram me fuisse exhibitas. De eis verò hoc judicium fero, idoneum laudabilemque a Doctore Kennicott in Opere suscepto progressum esse factum: quin et, perpensis quibusdam e Variis Lectionibus, quas e Codicibus MStis Hebraicis jam collegit, non exiguum in Sacras Litteras ex hoc Opere redundaturum esse commodum existimo.

T H O. H U N T,

Ex Aede Christi;

Dec. 11, 1765.

Linguae Hebr. Professor Regius.

REX AUGUSTISSIMUS }
 MAGNÆ BRITANNIÆ &c. } 200 0 0

<i>Academia OXONIENSIS</i>	£	40	0	0
<i>Academia CANTABRIGIENSIS</i>		30	0	0
<i>Academia DUBLINIENSIS</i>		30	0	0
<i>Academia MANHEMIENSIS</i>		12	12	0
<i>Reverendissimus Archiepiscopus Cantuariensis</i>		10	10	0
<i>Reverendissimus Archiepiscopus Eboracensis</i>		5	5	0
<i>Reverendissimus Archiepiscopus Casellensis</i>		10	10	0
<i>Reverendissimus Archiepiscopus Tuamenfis</i>		5	5	0
<i>Nobilissimus Princeps, Dux de Marlborough</i>		5	5	0
<i>Nobilissimus Marchio de Rockingham</i>		5	5	0
<i>Honoratissimus Comes de Morton</i>		5	5	0
<i>Honoratissimus Comes de Suffolk</i>		5	5	0
<i>Honoratissimus Comes de Shaftesbury</i>		5	5	0
<i>Honoratissimus Comes de Litchfield</i>		5	5	0
<i>Honoratissimus Comes de Bute</i>		5	5	0
<i>Honoratissimus Comes de Halifax</i>		5	5	0
<i>Honoratissimus Comes de Hardwicke</i>		5	5	0
<i>Honoratissimus Comes Talbot</i>		5	5	0
<i>Honoratissimus Comes de Radnor</i>		5	5	0
<i>Honoratissimus Vice-Comes Ligonier</i>		4	4	0
<i>Honoratissimus Baro Tyrawly</i>		2	2	0
<i>Reverendus admodum Episcopus Londinensis</i>		5	5	0
<i>Reverendus admodum Episcopus Dunelmensis</i>		10	10	0
<i>Reverendus admodum Episcopus Wintoniensis</i>		5	5	0
<i>Reverendus admodum Episcopus Eliensis</i>		5	5	0
<i>Reverendus admodum Episcopus Bath. & Wellensis</i>		5	5	0
<i>Reverendus admodum Episcopus Roffensis</i>		5	5	0
<i>Reverendus admodum Episcopus Litchfeldensis</i>		5	5	0
<i>Reverendus admodum Episcopus Cestriensis</i>		5	5	0
<i>Reverendus admodum Episcopus Vigornensis</i>		5	5	0
<i>Reverendus admodum Episcopus Afaphensis</i>		5	5	0
<i>Reverendus admodum Episcopus Oxoniensis</i>		5	5	0

<i>Reverendus admodum Episcopus Bangorensis</i>	.	.	5	5	0
<i>Reverendus admodum Episcopus Menevensis</i>	.	.	2	2	0
<i>Reverendus admodum Episcopus Lincolnienfis</i>	.	.	5	5	0
<i>Reverendus admodum Episcopus Bristolienfis</i>	.	.	3	3	0
<i>Reverendus admodum Episcopus Clocherenfis</i>	.	.	5	5	0
<i>Reverendus admodum Episcopus Dunensis</i>	.	.	5	5	0
<i>Reverendus Decanus Aedis Christi, Oxon.</i>	.	.	5	5	0
<i>Reverendus Decanus Ardfertensis</i>	.	.	3	3	0
<i>Reverendus Decanus Cantuariensis</i>	.	.	3	3	0
<i>Reverendus Decanus Dunelmensis</i>	.	.	5	5	0
<i>Reverendus Decanus Exoniensis</i>	.	.	2	2	0
<i>Reverendus Decanus Herefordiensis</i>	.	.	2	2	0
<i>Reverendus Decanus Roffensis</i>	.	.	4	4	0
<i>Reverend. Decan. & Capitul. Bristol.</i>	.	.	5	5	0
<i>Reverend. Decan. & Capitul. Cantuar.</i>	.	.	10	10	0
<i>Reverend. Decan. & Capitul. Dunelm.</i>	.	.	10	10	0
<i>Reverend. Decan. & Capitul. Exon.</i>	.	.	5	5	0
<i>Reverend. Decan. & Capitul. Glocestriæ</i>	.	.	5	5	0
<i>Reverend. Decan. & Capitul. Norvicenf.</i>	.	.	5	5	0
<i>Reverend. Decan. & Capitul. Vent. Belg.</i>	.	.	5	5	0
<i>Reverend. Decan. & Capitul. Vigorn.</i>	.	.	5	5	0
<i>Reverend. Decan. & Capitul. Wellenf.</i>	.	.	5	5	0
<i>Reverend. Decan. & Capitul. Westmonaster.</i>	.	.	10	10	0
<i>Reverend. Decan. & Capitul. Windesfor.</i>	.	.	10	10	0
<i>Collegia</i> Æa Nafi, Corp. Christi, Eton. Exon. Jesu,					
Merton. Omn. Animarum, Regin. (<i>sing.</i>)	.	.	5	5	0
<i>Rev. Dr Ashton</i>	.	.	3	3	0
<i>Rev. Mr Atherton</i>	.	.	2	2	0
<i>Rev. Dr Atwell</i>	.	.	4	4	0
<i>Hon. & Rev. Mr Aylmer</i>	.	.	2	2	0
<i>Thomas Barker, Arm.</i>	.	.	2	2	0
<i>Rev. Dr Barnard</i>	.	.	4	4	0
<i>Hon. & Rev. Dr Barrington</i>	.	.	2	2	0
<i>Thomas Basket, Arm.</i>	.	.	6	6	0
<i>Rev. Dr Bentham</i>	.	.	2	2	0

Rev. Mr Gilbert Bouchery	2	2	0
Jacob Bryant, <i>Arm.</i>	2	2	0
Rev. Dr Thomas Burton	2	2	0
Rev. Dr Butler	2	2	0
Rev. Dr Chandler	2	2	0
Mr Johannes Channing	2	2	0
Rev. Mr Cracherode	2	2	0
Honoratiff. Johannes Cuft, <i>Baronettus</i>	5	5	0
Rev. Dr Cuft	2	2	0
Solomon Da Costa, <i>Arm.</i>	2	2	0
Petrus Delmè, <i>Arm.</i>	5	5	0
Rev. Dr Dickens	2	2	0
Rev. Mr Durell	2	2	0
Rev. Dr Edwards	2	2	0
Rev. Mr Farmer	2	2	0
Richard Fuller, <i>Arm.</i>	5	5	0
Rev. Mr Furneaux	2	2	0
Carolus Gray, <i>Arm.</i>	2	2	0
Honoratiff. George Grenville	5	5	0
Johannes Hawkins, <i>Arm.</i>	2	2	0
Dr Heberden	5	5	0
Johannes Adamus Fredericus Hefse, <i>Arm.</i>	2	2	0
Rev. Mr Hetherington	2	2	0
Rev. Dr Hoadly	3	3	0
Johannes Howard, <i>Arm.</i>	2	2	0
Rev. Dr Hunt	2	2	0
Dr Gulielmus Hunter	3	3	0
Rev. Dr Jubb	2	2	0
Rev. Mr Kaye	2	2	0
Rev. Mr Kippis	2	2	0
T. Kynafton, <i>Arm.</i>	2	2	0
Matthæus Lee, <i>Arm.</i>	2	2	0
Rev. Dr Legh	3	3	0
Thomas Llewelin, <i>Arm.</i>	2	2	0
Rev. Dr Long	2	2	0

Johannes Loveday, <i>Arm.</i>	2	2	0
<i>Rev. Dr</i> Lowth	4	4	0
Robertus Lowther, <i>Arm.</i>	2	2	0
<i>Rev. Mr</i> Martin Madan	2	2	0
<i>Rev. Dr</i> Mofs	2	2	0
Josephus Musgrave, <i>Arm.</i>	2	2	0
<i>Rev. Dr</i> Ogle	2	2	0
<i>Rev. Dr</i> Gulielmus Parker	2	2	0
<i>Rev. Dr</i> Peploe	2	2	0
<i>Rev. Dr</i> Carolus Plumptre	5	5	0
<i>Dr</i> Pringle	2	2	0
<i>Rev. Dr</i> Salter	3	3	0
Josephus Salvadore, <i>Arm.</i>	2	2	0
<i>Rev. Mr</i> Sanford	2	2	0
<i>Rev. Mr</i> Samuel Morton Savage	2	2	0
<i>Rev. Dr</i> Saunders	2	2	0
<i>Rev. Mr</i> Samuel Smalbroke	4	4	0
<i>Mr</i> Stallard	2	2	0
<i>Rev. Dr</i> Swinney	2	2	0
<i>Hon. & Rev. Dr</i> Georgius Talbot	5	5	0
<i>Rev. Dr</i> Taylor	2	2	0
Carolus Taylor, <i>Arm.</i>	2	2	0
<i>Rev. Dr</i> Thomas	2	2	0
Johannes Thornton, <i>Arm.</i>	5	5	0
Johannes Thorold, <i>Baronettus</i>	5	5	0
<i>Hon.</i> Thomas Townshend, <i>Arm.</i>	5	5	0
Edvardus Turner, <i>Baronettus</i>	5	5	0
Philip. Carteret Webb, <i>Arm.</i>	2	2	0
Samuel Wegg, <i>Arm.</i>	2	2	0
<i>Rev. Mr Archidiacon.</i> Weston	2	2	0
Robertus Wood, <i>Arm.</i>	2	2	0
<i>Rev. Dr</i> Yarborough	2	2	0
<i>Hon.</i> Carolus Yorke, <i>Arm.</i>	5	5	0
<i>Donum, a Fautore Operis Anonymo</i>	20	0	0
<i>Ditto</i>	5	5	0

